

Landschappelijk inpassingsplan uitbreiding paardensportcentrum

Weijenborgerdijk te Vragender

Fam. Morsinkhof

Datum 12-06-2013

Getekend door ing. J.Collou

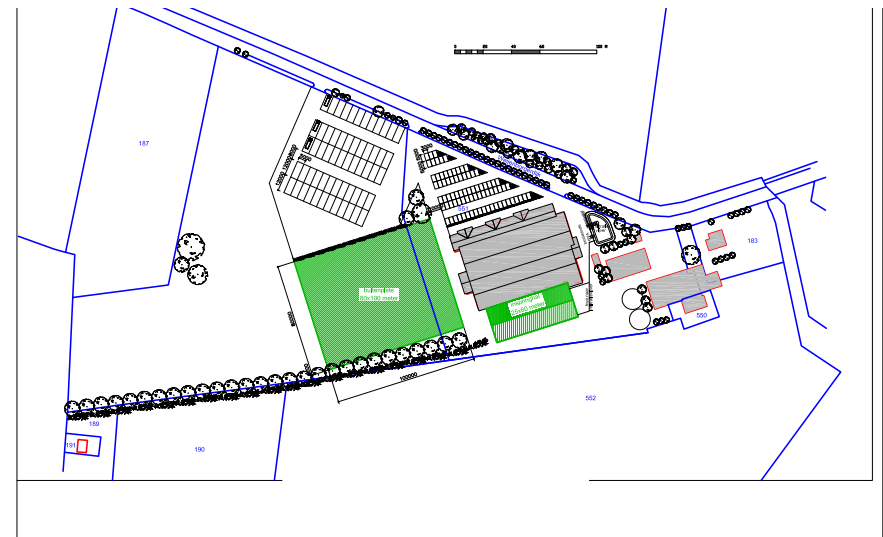

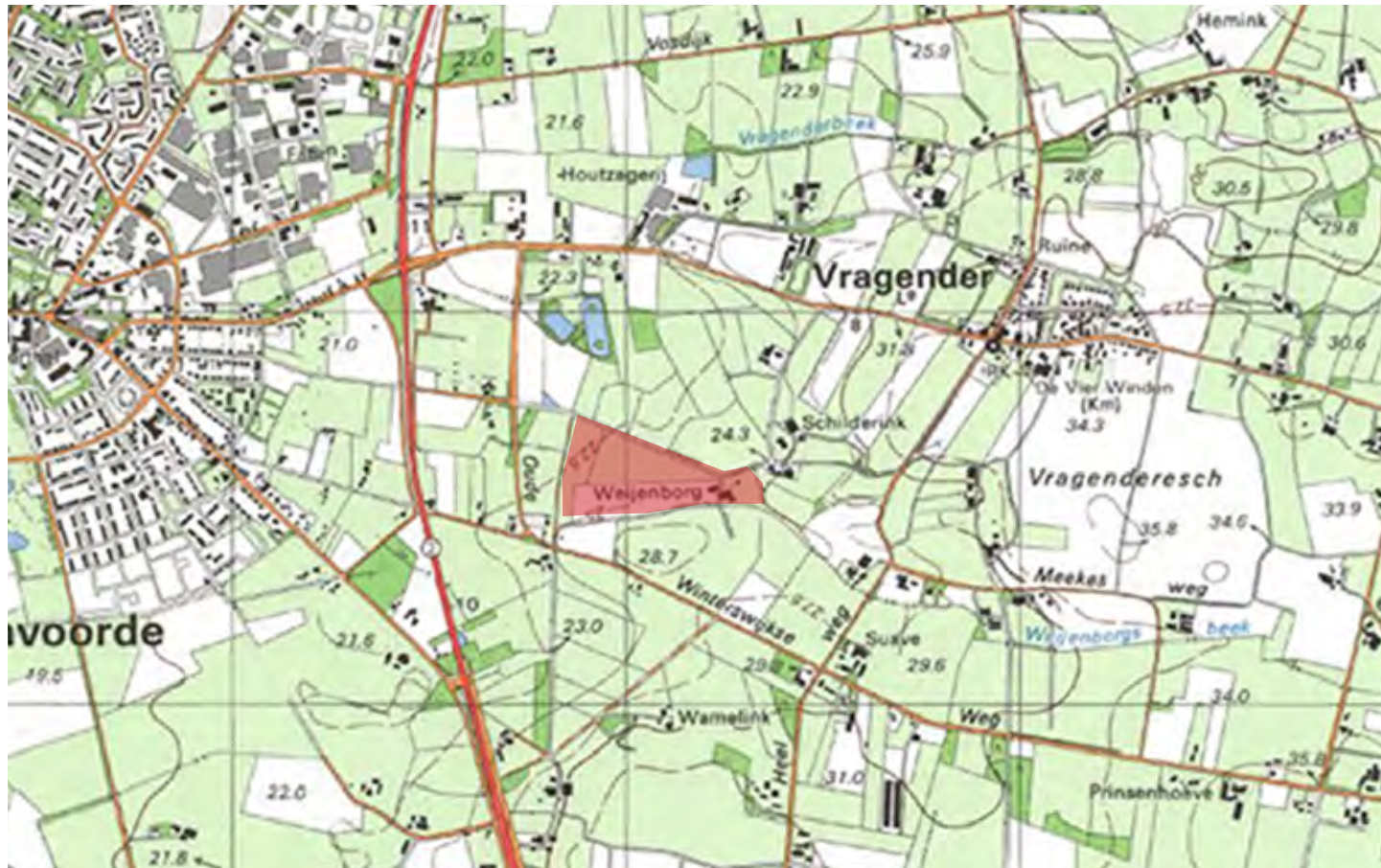
Aanleiding

De familie Morsinkhof is voornemens hun paardensportcentrum aan de Weijenborgerdijk te Vragender uit te breiden met een inspringhal en twee buitenbakken.

De inspringhal zal buiten het aangegeven bouwblok komen te liggen. Hierdoor zal een herziening van het bestemmingsplan moeten plaatsvinden. In het kader hiervan wordt een landschappelijk inpassingsplan en een groenplan gevraagd. Dit betreft ook de te realiseren buiten bakken.

In dit rapport wordt het inpassingsplan beschreven. Tevens wordt de motivatie voor dit plan beschreven door middel van een historische en landschappelijke analyse.

De locatie ligt aan de zuid/west kant van de grote Vragender es en staat op topografische kaarten aangeduid met "Weijenborg". Het landschap ter plekke is als kampenlandschap te omschrijven. De bebouwing, waaronder ook de oude boerderij op de flank van de es. In het landschap zijn naast de Vragender es een aantal kampen nog goed zichtbaar in het landschap. Een van deze kampen ligt aan de zuidzijde van de locatie. Het gebied dat te omschrijven is als kampenlandschap is maar smal en gaat snel over in heideontginningslandschap. Deze heideontginning heeft een relatief kleinschalige kavelstructuur. Om het landschap en de oorsprong hiervan 'leesbaar' te houden is het van belang het reliëf en de zichtbaarheid van de kavelstructuren te beschermen en te versterken bijvoorbeeld door de aanleg van singels.

Historische ontwikkeling

Historische topkaart 1885

De planlocatie rond 1885.

“Weijenborg” is nog grotendeels (natte) heide. De kamp aan de zuidkant van “Weijenborg” wordt omringd door een singel/haag. De wegen tussen de heidegronden liggen er, maar de grond is nog nauwelijks ontgonnen. Het erf “Weijenborg” maakt deel uit van een groepje van drie erven op de flank van de grote es. De kamp hoort hier met de omsingeling duidelijk bij. Op deze kaart is goed het verschil te zien tussen het kampenlandschap met de grillige verkaveling en oude erven en de heideontginningen met de rechte wegen en zonder bebouwing.

Historische topkaart 1927

Rond 1927

Een groot deel van de gronden is ontgonnen. “Weijenborg” bestaat uit gras en bouwland. Langs de weg links van “Weijenborg” is een singel/haag te zien. Tussen “Weijenborg” en de kamp is de steilrand aangegeven de begroeiing hierop is verdwenen.

Historische topkaart 1936

Rond 1936

“Weijenborg” is één grote kavel. Van de singel/haag langs de weg aan de linkerzijde is weinig over. Er is een pad aangelegd vanaf de weg links naar het erf. Hierlangs zijn op de kaart bomen aangegeven. De kamp is onaangetast maar de singel is in z'n geheel verdwenen. Links naast de kamp is een productiebosje aangeplant.

Huidig kaartbeeld.

De oude winterswijkseweg heeft een aftakking gekregen naar het noorden. De oude weg links naast “Weijenborg” is verdwenen. Het pad aan de zuidzijde is niet meer in gebruik en heeft geen aansluiting meer op de openbare weg. De bomenrij en langs dit pad (de laan) zijn niet op de kaart aangegeven maar staan er nog wel.

Aanknopingspunten landschappelijke inpassing

Historische landschapsstructuren (al of niet nog bestaand) die dienen als leidraad voor toekomstige landschappelijke aan-/inpassing.

Huidige situatie

In het voorgaande is de landschappelijke ontwikkeling rond de planlocatie goed te volgen. Historische kenmerken die nog steeds zichtbaar zijn in het landschap, zijn o.a. de laan en de kamp ten zuiden van de locatie. Met name deze laan is landschappelijk zeer waardevol en vervangt voor een deel ook de verdwenen singel rond de kamp.

Met het verdwijnen van de weg aan de westzijde zijn ook landschapselementen verdwenen.

Bij het zoeken naar mogelijkheden om de uitbreiding van het paardensportcentrum in te passen in het landschap, is de versterking van het landschap voorop gesteld.

Leidraad hiervoor zijn de historische structuren zoals hiervoor beschreven.

De laan gezien vanaf de oude Winterswijkseweg

Bestaande plannen in de omgeving van de planlocatie.

In het kader van het PMJP (Provinciaal Meer Jaren Programma) zijn door landschapsbeheer Gelderland in 2012 een aantal plannen ingediend. Deze plannen hebben betrekking op de aanleg van houtsingels en 'herstel' van de laanstructuur aan de zuidkant van de planlocatie. Deze plannen spelen een rol bij de inpassing van de bouwplannen. Deze landschappelijke plannen moeten uiteindelijk goed op elkaar aansluiten. Hieronder de toelichting van Landschapsbeheer Gelderland op de genoemde plannen.

Cursieve tekst: toevoegingen/opmerkingen van J. Collou.

Plankaart Landschapsbeheer Gelderland

1. Aanplant houtsingel / herstel bomenrij

Locatie : Tussen Winterswijkseweg 13 en Weijenborgerdijk 34

Lengte : 300 meter

Toelichting

In de huidige situatie gaat het hier om een Amerikaanse eikenlaan. Deze eiken verkeren in zeer slechte conditie met veel dood hout. De laan is momenteel niet meer als zodanig in gebruik en is niet meer toegankelijk. De wens bestaat deze laan om te vormen naar een robuuste houtsingel met inheems plantmateriaal.

In overleg met de eigenaar is overeengekomen dat de zuidelijke bomenrij volledig wordt opgeruimd om daarmee ruimte te scheppen voor de aanplant van een houtsingel.

De noordelijke bomenrij wordt uitgedund zodat alleen de meest vitale bomen blijven staan. Deze worden vervolgens aangevuld met zomereik zodat het beeld (vanaf de Weijenborgerdijk) van een bomenlaan naar de toekomst toe behouden blijft.

Bij dit onderdeel wil ik een sterke kanttekening plaatsen. De laan in de bestaande vorm is landschappelijk zo waardevol dat ik zou willen pleiten voor de instandhouding hiervan.

Het verwijderen van de voorgestelde hoeveelheid bomen geeft zo'n aantasting van het beeld dat ik dit geen waardevolle ingreep vind. Aangezien de laan niet meer als zodanig in gebruik is, speelt veiligheid een ondergeschikte rol. Mijn advies zou zijn: De laan als zodanig in stand houden. Onderhoud plegen waar nodig en alleen bomen vervangen als dit niet anders kan.

2. Aanplant houtsingel op steilrand

Locatie : In het weiland nabij Weijenborgerdijk 34a

Lengte : 95 meter

Toelichting

Het herstel van deze houtsingel vormt een waardevolle aanvulling in het landschap, zeker in combinatie met de nabij gelegen houtsingel (nr 6). Deze houtsingel draagt bij aan de herkenbaarheid van het kleinschalige landschapstype ter plaatse. Door de aanplant van deze singel wordt een oude akkerrand / steilrand weer geaccentueerd in het landschap.

3. Aanplant houtsingel

Locatie : In het weiland tussen nabij Weijenborgerdijk 34 a.

: Tussen de Oude Winterswijkseweg en de Weijenborgerbeek.

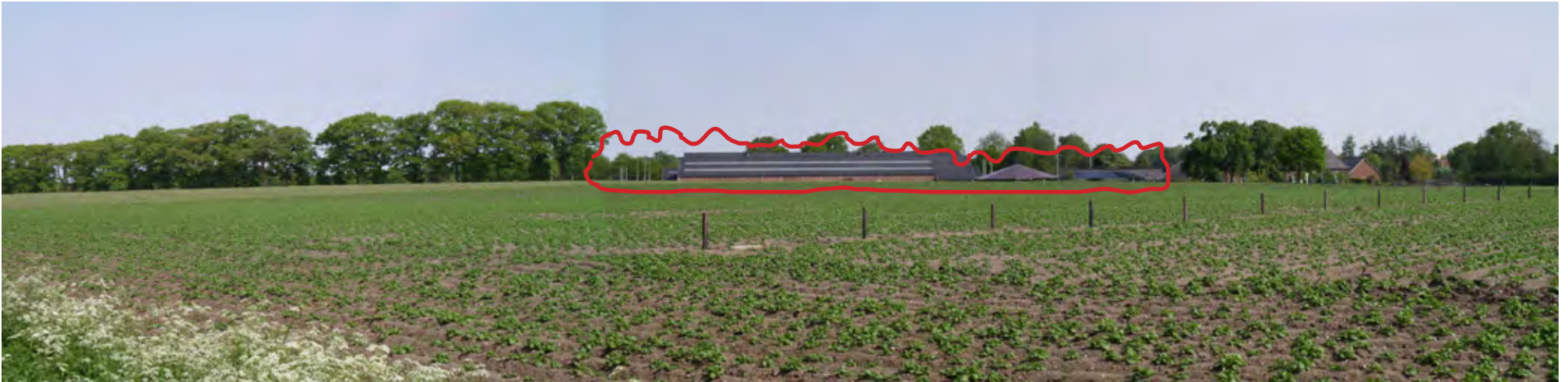
Lengte : 250 meter

Toelichting

Deze houtsingel vormt een lange (250 meter) en mede door een waardevolle verbindende structuur in het landschap dat aansluit bij het kleinschalige landschapstype ter plaatse. De aanplant van deze singel zorgt tevens voor een betere herkenbaarheid van het landschap.

Punt 2 en 3 zie ik beide als waardevolle toevoegingen.

Landschappelijke inpassing

Kijkend naar de planlocatie vanaf de oude Winterwijkse weg dan springen de stallen flink in het oog. Ook is goed te zien dat de bestaande laan een stevige structuur in het landschap is. Door een nieuwe houtsingel aan te laten sluiten op de bestaande laan, wordt de landschappelijke structuur versterkt en de bebouwing aan het oog onttrokken. De beplanting zal langs de bebouwing doorgetrokken worden. De lengte van deze singel is 125 meter bij een breedte van 8 meter. Door de ligging van deze singel wordt deze niet als laan aangeplant maar als gemengde singel met boomvormers in 5 planrijen. Tussen de nieuwe inspringhal (zie plantekening) en de kamp zal d.m.v. stabiele grondkering de grens van de kamp worden vastgesteld en beschermd.

Als bij het uitvoeren van de bestaande plannen met betrekking tot de laan bestaande bomen vervangen moeten worden, zal gekozen moeten worden voor boomvormers in een stevige maat. Bij voorkeur aan de zuidzijde van de laan.

Foto links
Vanaf de bomen wordt de singel doorgetrokken naar de bestaande eiken

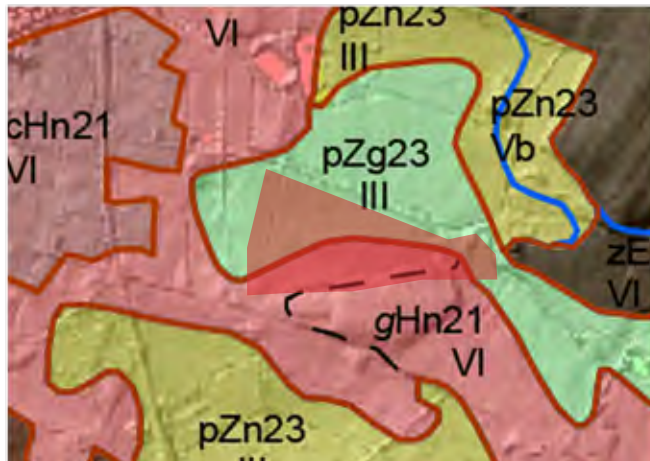

Langs de kavelgrens (de locatie van de voormalige weg) zal een robuuste singel worden geplant. Deze singel heeft een lengte van 250 meter en een breedte van 10 meter en zal bestaan uit struweel en boomvormers in 6 planrijen. Deze singel vormt een landschappelijke verbinding met de bestaande laan. In deze singel kunnen onderbrekingen zitten als zichtlijnen voor bijvoorbeeld burens aangetast worden.

Tevens wordt er een korte singel aangeplant langs de zone die op de plankaart staat aan gegeven als piekparkeren. Deze singel is 75 meter lang en 5 meter breed en zal vooral bestaan uit inheems struweel in drie planrijen.

Landschappelijke inpassing plankaart

■ Hn21 Veldpodzolgronden; leemarm en zwak lemig fijn zand

■ pZg23 Beekeerdgronden; lemig fijn zand

Bij de keuze van de beplanting is rekening gehouden met de bodem en grondwatertrap. Singels A en C liggen laag, bodemtype: Beekeerdgrond. Bodemvorming onder invloed van het grondwater. Grondwatertrap III

Singel B ligt hoog, Veldpodzolgrond, geen invloed van grondwater. Grondwatertrap VI

A Singel 250 meter breedte 10 meter 6 plantrijen

Opp. : 2500 m²

Plantwijze : driehoekverband; 1,50 mtr. bij 1,50 mtr.

Aantal : 1000 stuks bosplantsoen 60/100 cm.

- 100 Alnus glutinosa
- 100 Betula pubescens (boomvormers)
- 125 Salix caprea
- 125 Corylus avellana
- 125 Rhamnus frangula
- 150 Prunus padus
- 150 Sorbus aucuparia
- 125 Viburnum opulus

Alnus en Betula alleen in de binnenste 4 rijen

B Singel

Lengte : 125 meter breedte 8 meter 5 plantrijen

Opp.: 1000 m²

Plantwijze : driehoekverband; 1,50 mtr. bij 1,50 mtr.

Aantal : 25 boomvormers en 375 stuks bosplantsoen

- 25 Quercus robur maat 10/12 verdelen in middelste rij (boomvormers)
- 50 Betula pendula (boomvormers)
- 75 Corylus avellana
- 75 Sorbus aucuparia
- 75 Rhamnus frangula
- 100 Amelanchier lamarckii

C Singel

Lengte 75 meter breedte 5 meter 3 plantrijen

Opp. 375 m²

Plantwijze : driehoeksverband; 1,50 mtr. bij 1,50 mtr.

Aantal 150 stuks bosplantsoen 60/100 cm.

- 50 Amelanchier Lamarckii
- 50 Prunus padus
- 25 Viburnum opulus
- 25 Corylus avellana

Beheer

De landschappelijke inpassing bestaat uit versterking van de lijnvormige landschapselementen.

De gebeurt door middel van aanplant van hout- en struweelsingels.

Soorten die worden toegepast zijn:

Alnus glutinosa
Betula pubescens (boomvormer)
Salix caprea
Corylus avellana
Rhamnus frangula
Prunus padus
Sorbus aucuparia
Viburnum opulus
Quercus robur (boomvormer)
Betula pendula (boomvormer)
Amelanchier lamarckii

Nieuwe aanplant alleen planten in de daarvoor geschikte periode. Bij voorkeur het najaar of anders vroeg in het voorjaar, vóór de bladvorming.

In het jaar na aanplant dient de beplanting te worden gecontroleerd op sterfte, waarna eventuele gaten in de beplanting aangevuld dienen te worden met nieuw plantgoed.

Beheer en onderhoud

Singel A en B

Middelhout beheer (hakhout met overstaanders)

De eerste jaren (6 tot 8 jaar) hoeft hier niets aan te gebeuren. Als de beplanting gesloten raakt en hol dreigt te worden, dient er te worden verjongd.

Dit gebeurt door struiken af te zetten, niet alles in één keer maar gefaseerd in ruimte en tijd.

Bijvoorbeeld over een tijdsbestek van 4 jaar elk jaar een blok. Zodat na ± 4 jaar (ander schema is ook mogelijk) is de gehele beplanting is verjongd. Dit kan het beste, in het najaar plaatsvinden.

Na verjonging hoeft zo'n 8 jaar niets gedaan te worden.

Afzetten van de struiken gebeurt niet te laag (zo'n 20 cm boven de grond).

Takken die overlast geven kunnen eventueel jaarlijks worden gesnoeid.

De boomvormers worden ontzien. Dit zijn de Quercus robur en Betula pubescens en Betula pendula. De Quercus robur in singel A wordt vanaf het begin vrijgehouden zodat er niet te veel concurrentie is. Wanneer de beplanting in sluiting komt, d.w.z. dat de kruinen van de aanplant elkaar raken dan is het zaak om de zogeheten overstaanders vrij te zetten. (Quercus heeft hier voorrang op Betula.)

Deze bomen moeten de ruimte krijgen om zich in goed te kunnen ontwikkelen, de bomen en struiken die rechtstreeks de overstaanders hinderen kunnen verwijderd worden.

Dit proces kan op de langere termijn nog eens uitgevoerd worden zodat de bomen die uiteindelijk moeten overblijven wederom meer ruimte krijgen.

Singel C

Hakhoutbeheer

De eerste jaren (6 tot 8 jaar) hoeft hier niets aan te gebeuren. Als de beplanting gesloten raakt en hol dreigt te worden, dient er te worden verjongd volgens hiervoor genoemd principe.

Hakhoutbeheer vind plaats tussen 1 november en 15 maart.